Դպրոցը ունի զերիս դասատունս, և պարուկ նակուած են երեք դասատանց մէջ կարգաւորեալ ընդամենն 120 աշակերտք, ի հարցաքննութեան պատրաստականից փոխադրուեցան յերկրորդ դասատունը 10 հոգիք, և յերկրորդէն յերրորդ 9, իսկ յերրորդից ըստ կանոնաւորութեան ուսումնարանի աւարտեալ դուրս ելին ուսման վկայականաւ 7 հոգիք. և մնացեալներիցը պարգևատրուեցան 15 արիաջան աշակերտք. իսկ ուսուցչաց համար խոստմունք եղաւ առատ վարձատրութեան, յուսալով՝ որ յետագայ տարին փոխուողների թիւն աւելի կլինի, որովհետև դեռ ևս աշակերտաց տարեկան հասակները չի ներում.

Յովսէփ Տէր Յարութիւնեանց.

Ի ԱՆ Հոկտեմբերի 1870 ամի
Ի Գանձակ.

Խմբագրութեան Երարատ ամսագրոյ.

Ազգերնուս նիւթական և բարոյական կեանքը հաստատուն և կանոնաւորեալ պահելու համար օրէնք դրուած է ամէն մէկուս, աշխատիլ հասարակաց օգուտը ձեռք բերելու, լուսաւորելով զնոսա, մխիթարելով, կրթելով և սիրելով զանոնք պարզ ու յստակ և սուրբ մտօք. և առաջնորդել նոցա առ Աստուած, ու դէպի հրապարակական կեանքը. բայց ոչ անոնց պէս, որոնք բարեկարգութեան և իրրու Ազգային օգտի և լուսաւորութեան պատրուակաւ՝ թշուառ Ազգերնուս ընտանի խաղաղութիւնն կը վրդովեն, նոցա միաբանութիւնն կիսեւեկտեն, այլ ևայլ կողմնակցութեանց կը բաժնեն, և Ազգիս մէջ գտնուած իմաստուն և փառաւոր անձանց մեծ վայելչութիւնն ալ խորամանկ չարահոգութեան մատնելով՝ խիստ շատ անգամ, և զրէթէ բոլորովին կը կորսընցրնեն ու անհետ կանեն. պժգալի՜ ախտ։

Եւ ահա՛ այս ազնուական գեղեցիկ նպատակիս վերայ հիմնաւորուելով մարդկութեան պարտքերս ճիշտ կատարելու, արժանի կը համարիմ հրապարակական գովեստիս յայտնել մեր խորին շնորհակալութիւնքս ներքոյ նշանակեալ ազգասէր և պատուարժան անձանց, որոնք ընկերական դաշնադրութեամբ բարեհաճեցան իրենց թոշակով՝ տասը օրիորդ՝ խրկել ,, Նոր Արշալոյս, ՝ անուն Ուսումնարանն Հայ Աղջկանց. որ առաջինը եղաւ քաղաքիս մէջ, որոյ մասին խօսած եմք ,, Արարատ ,,

Անագ. 1869 թուոյն հրատարակութեանց միջոցին.

1 Տէրութեան քաղ. Պօղոյեանց Մ. Բաղրատ.
2 Պատ ղրաժ. Վարդանեան Մ. Համազասպ.
3 Դաւթեան Մ. Յովհաննէս.
4 Մուրատեան Մ. Յարութիւն.
5 Ղոյումճի-պաշեան Մ. Յովակիմ.
6 Սառահեան Պ. Մարտիրոս.
7 Գէորգեան Պ. Մկրտիչ.
8 Շէկոյեան Պ. Յարութիւն.
9 Մխիթարեան Պ. Աղասպա
10 Տէր Մարգարեան Պ. Մարտիրոս.
11 Մարտիրոսեան Պ. Գէորգ.
12 Յունանեան Պ. Աղասպա.
13 Սողոմոնեան Պ. Յովհաննէս.
14 Կարապետեան Պ. Յակոբ.
15 Գասպարեան Պ. Աղէքսանդր.

Յիշեալ դպրոցի հիմնադիրն—Մեծապատիւ Պ. Ռափայէլ Սաղաթիէլեանց հասարակաց բարիքը իւր կամքէն վեր դնելով՝ առաքինասէր վարուք և բարուք և գովելի յատկութեամբք ամէն ջանք ի գործ կը դնէ ոգևորեցընել իւր Աշակերտութիւնքը բոլորովին նոր կեանքով, և հանդիսացընել այնպէս, ինչպէս որ Եւրոպայի այժմեան դաստիարակութեան տահմանն ու ախորժակն է։

Ձե՞նք կրնար չյիշեցընել այստեղ նա և Առաքինագործ Անձի մը՝ այսինքն է վեհանձն Մ. Վարդան Վարդանեանցի Ազգասիրական խնամքն ու գործադրական սէրը՝ որ ունի մի և նոյն Դպրոցին վերայ իւր երբեմնակի այցելութեամբն. այս վսեմապատիւ Իշխանաւորիս բազմարդիւն գործքերն՝ որ փառաւորել կուտան մեզ և Ազգին զինքն, կը խօստանամք տալ հրատարակել ի ձեռն Ազգայոյս Ամսագրոյդ յուրախութիւն և ի պարծանս ազգասէր և հայրենասէր անձանց՝ բազում իրաւամբ և պարծանօք իսկ կարեմ ասել, որ սա այն հարուստներէն չէ՝ ու չպիտի լինի, որոնք իրենց բոլոր կարողութիւնը երկու կանգուն կտաւի համար միայն զիլած են, և այնպէս բիրտ, ապուշ և վատ անուամբ կհրաժարուին յաշխարհէս, հապա՝ սորա բոլոր մեծութիւնը և ստացուածքն՝ այնպէս պիտի գիտնամք ըստ հոգւոյ, որ իւր հետ հանդերձեալ աշխարհքը պիտի վերափոխուի բարոյական առաքինութեանց վեհագոյն զօրութեամբն։

Եղիշէ Վարժապետ Մեծապոնեանց։

1870 յԱիւլիս